

Nr 281.

(Bubrik och datum kungöras från predikstolen.)

**KUNGL. MAJ:TS FÖRORDNING
om moderskapsunderstöd;**

given Stockholms slott den 26 juni 1931.

Kungl. Maj:t har, med riksdagen¹, funnit gott förordna som följer:

1 §.

Moderskapsunderstöd enligt denna förordning skall utgå till kvinna, som till lindrande av de med barnsbörd förenade kostnader är i behov därav.

Rätt till moderskapsunderstöd tillkommer likväl icke kvinna, vilken är intagen å fattigvårdsanstalt, tvångsarbetsanstalt, alkoholistanstalt eller uppfostningsanstalt, straff- eller annan dylik anstalt eller vilken icke är svensk medborgare; dock äger Konungen, under förutsättning av ömsesidighet, ingå överenskommelse med främmande stat, att dess medborgare skola i avseende å tillämpning av denna förordning likställas med svenska medborgare.

Ej heller äger kvinna, utom i fall som avses i 3 § tredje stycket, rätt till understöd vid barnsbörd, i anledning varav hon är berättigad till moderskaps-hjälp från erkänd sjukkassa.

2 §.

Behov av moderskapsunderstöd skall, där ej särskilda omständigheter till annat föranleda, anses föreligga, om för kvinnan eller, där hon är gift och sammanlever med sin man, för makarna tillsammans vid senaste taxering till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt icke upptagits beskattningsbart belopp, uppgående till minst femhundra kronor.

Har det beskattningsbara beloppet upptagits högre än nu sagts men äro med hänsyn till ändrade förhållanden eller eljest omständigheterna särskilt ömmande, må ock behov av understöd anses vara för handen.

3 §.

Moderskapsunderstöd utgår, där ej nedan annorlunda sägs, för tid omedelbart före eller efter barnsbörden, då kvinnan avhåller sig från förvärvsarbete, samt för högst trettio dagar, därav högst fjorton dagar före barnsbörden.

Till kvinna, vilken under de sex månader, som närmast föregått barnsbörden, sammanlagt minst fyra månader använts till arbete, som avses med förbudet 10 § första stycket i lagen om arbetarskydd, och vilken, enligt vad skäligen kan antagas, kommer att efter barnsbörden återupptaga sådant arbete, utgår understöd för en tid av högst femtiosex dagar.

Till kvinna, som avses i andra stycket och vilken i anledning av barnsbörden uppburit moderskaps-hjälp från erkänd sjukkassa, må understöd utgå för tid omedelbart efter det sådan hjälp upphört att utgå, dock ej för längre tid än att sammanlagda hjälptiden uppgår till femtiosex dagar.

¹ Riksdagens skrivelse 1931: 304.

4 §.

Moderskapsunderstöd utgår för varje dag kvinnan är berättigad till såd förmån med belopp, motsvarande regelmässigt utgående moderskapsbidrag statsmedel till erkänd sjukkasse.

5 §.

Moderskapsunderstöd utgår av statsmedel.

Rätten till understöd provas och understöd utbetalas av centralsjukkassan för den ort, där kvinnan är bosatt, dock att centralsjukkassan äger överer komma med lokalsjukkasse, att denna skall för centralsjukkassans räknin handhava uppgift, som nu sagts, såvitt angår kvinnor bosatta inom lokalsju kassans verksamhetsområde.

Ersättning för utgivna understöd äger centralsjukkassan att kvartalsvis u bekomma av tillsynsmyndigheten för erkända sjukkasser.

6 §.

Havande kvinna, som vill komma i åtnjutande av moderskapsunderstö skall själv eller genom annan göra ansökan därom i god tid före barnsörden. Ansökan, som inkommit senare än å sextionde dagen före barnsörden, må b fallas allenast för så vitt särskilda omständigheter äro för handen, såsom at nedkomsten inträffat tidigare än skäligen kunnat förväntas eller att beho av understöd ej tidigare förelegat. Göres ansökan senare än å sextionde dagen efter barnsörden, må den icke upptagas till prövning.

I samband med ansökningen skall erläggas en anmälningsavgift av två kronor, vilken tillfaller centralsjukkassan eller, där denna så överenskommi med lokalsjukkasse, hos vilken ansökningen göres, sistnämnda kassa.

Vad i denna paragraf är stadgat om tid för ansökan och om anmälnings avgift äger icke tillämpning i fall som avses i 3 § tredje stycket.

7 §.

Då ansökan om moderskapsunderstöd inkommit till behörig sjukkasse, skall denna lämna kvinnan anvisning för erhållande av råd och upplysningar rörande vad hon har att iakttaga med avseende å dels egen vård under havandeskapet, i samband med förlossningen och under tiden därefter, dels ock barnets skötsel. Där kvinnan önskar erhålla vård å förlossningsanstalt och sådan vård anses böra komma i fråga, skall kassan söka förhjälpa henne till erhållande därav.

Sjukkassan skall därjämte skyndsamt verkställa utredning rörande omständigheter av betydelse för bedömande av kvinnans rätt till understöd samt, därest nedkomsten ej redan inträffat, företaga en förberedande prövning i nämnda hänseende. Om resultatet av denna prövning skall kvinnan erhålla besked. Understöd må ej utbetalas, förrän till sjukkassan inkommit intyg att kvinnan fött barn. Sådant intyg skall vara utfärdat av barnmorska eller av annan känd och trovärdig person samt innehålla uppgift om kvinnans fullständiga namn och boningsort samt om dagen för nedkomsten.

8 §.

Moderskapsunderstöd utbetalas i efterskott och må utbekommas veckovis. Före utbetalning skall sjukkassan göra sig underrättad, huruvida kvinnan under tid, som avses med understödet, avhållit sig från förvärvsarbete. Därest kvinnan befinner sig i nödställd belägenhet, må understöd för tid efter nedkomsten på begäran utgivas förskottsvis, dock icke någon gång för längre tid än fjorton dagar.

Av kvinna tillkommande understöd skall sjukkasse innehålla belopp, som motsvarar ersättning enligt fastställd taxa för biträde av barnmorska vid förlossningen eller för vård å förlossningsanstalt, där sådan vård lämnas. Innehållet belopp skall på begäran tillhandahållas barnmorskan eller förlossningsanstalten. Styrker kvinnan, att ersättning, som nyss sagts, guldits, må hon utbekomma beloppet.

9 §.

Rätt till moderskapsunderstöd kan icke överlåtas och må förty icke tagas i mät för gäld.

10 §.

Närmare föreskrifter angående ordningen för ansökan samt för utbetalning av understöd så ock beträffande tillämpningen i övrigt av denna förordning meddelas av Konungen eller efter Konungens bemyndigande av tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassor, som därvid i den omfattning Konungen bestämmer skall samråda med medicinalstyrelsen.

11 §.

I händelse av missnöje med sjukkassas beslut rörande understöd eller eljest rörande tillämpningen av någon i denna förordning given bestämmelse må frågan hänskjutas till tillsynsmyndigheten för erkända sjukkassor.

Tillsynsmyndigheten äger, ändå att sådant hänskjutande icke skett, till prövning upptaga ärende, som i denna paragraf avses.

Tillsynsmyndighetens beslut meddelas kostnadsfritt.

Denna förordning träder för varje centralsjukkasseområde i kraft å dag, som Konungen bestämmer.

Det alla som vederbör hava sig hörsamligen att efterrätta. Till yttermera visso hava Vi detta med egen hand underskrivit och med Vårt kungl. sigill bekräftat låtit.

Stockholms slott den 26 juni 1931.

GUSTAF.

(L. S.)

(Socialdepartementet.)

SAM LARSSON.